

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 1/22
Люксембург, 13 януари 2022 г.

Решение по дело C-282/19
MIUR и Ufficio Scolastico Regionale per la Campania

Преподаватели по католическа религия: необходимостта от притежаване на удостоверение за годност, издадено от църковен орган, не обосновава подновяването на срочни договори

Не е налице дискриминация, основана на религия, нито на срочния характер на трудовото правоотношение

УТ и седемнадесет други лица (наричани по-нататък общо „ищите“), които в продължение на много години преподават католическата религия в публични учебни заведения, са назначени от Ministero dell’Istruzione dell’Università e della Ricerca - MIUR (Министерство на просветата, висшето образование и научните изследвания, Италия) на последователни срочни договори (наричани по-нататък „СД“). Като установяват, че не са могли да се ползват от предвидения в италианското право механизъм за назначаване на преподаватели на постоянна длъжност, поради годишната продължителност на техните функции, която не позволява включването им в постоянните списъци с резерви, ищите сезират запитващата юрисдикция с иск главно за превръщането на настоящите им договори в договори за неопределено време (наричани по-нататък „ДНВ“).

Като посочва, че италианската правна уредба, която транспонира Рамковото споразумение за срочната работа¹, изключва в образователния сектор възможността за превръщане на последователните СД в ДНВ, запитващата юрисдикция приема, че искът не може да бъде уважен. Според нея, като се имат предвид изключването на този възможност и обстоятелството, че въпросните преподаватели по католическа религия не са могли да се ползват от предвиденото в италианското право назначаване на постоянна длъжност, това право не предвижда никаква мярка за предотвратяване на злоупотребата с последователни СД по отношение на посочените преподаватели по смисъла на клауза 5 от Рамковото споразумение.

Така тя решава да сезира Съда с въпроса дали италианската правна уредба е съвместима с последната разпоредба, както и със забраната за дискриминация, основана на религия, забранена от правото на Съюза². Освен това тя иска от Съда да уточни дали необходимостта от удостоверение за годност, издадено от църковен орган, с което трябва да разполагат преподавателите по католическа религия, за да могат да преподават, представлява „обективна причина“ по смисъла на Рамковото споразумение, която позволява да се обоснове подновяването на такива СД. Накрая тя поставя въпроса за последиците, които следва да се изведат за спора в главното производство от заключението на Съда относно евентуалната несъвместимост на разглежданата правна уредба.

¹ Рамково споразумение относно срочната работа, сключено на 18 март 1999 г. (наричано по-нататък „Рамковото споразумение“), което е приложено към Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 година относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) (ОВ L 75, 1999 г., стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 129).

² Тази забрана е предвидена в член 21 от Хартата на основите права на Европейски съюз и в Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2000 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

В решението си Съдът се произнася по-специално по ефективността на мерките, които трябва да санкционират в националното право злоупотребата с последователни СД.

Съображения на Съда

Най-напред, тъй като констатира по-специално че разглежданите национални разпоредби нямат за цел да организират отношенията между държава членка и църквите, а се отнасят до условията на труд на преподавателите по католическата религия в публичните учебни заведения, и следователно делото не се отнася до статута на църквите, посочени в член 17, параграф 1 ДФЕС, Съдът приема, че е компетентен да се произнесе по преюдициалното запитване.

По същество, след като приема, че не е налице дискриминация, основана на религия, тъй като назначаването на постоянна длъжност на ищците е невъзможно поради продължителността на техните функции и няма връзка с религията им, Съдът най-напред посочва, че положение, при което ищците не могат да се ползват от преквалифициране на договора им в ДНВ, а преподавателите по други дисциплини, които се намират в сходно положение, могат да се ползват от тази възможност, представлява разлика в третирането между две категории работници на срочен договор. Следователно подобно положение не попада в обхвата на клауза 4 от Рамковото споразумение³, която забранява различното третиране на работниците на срочен трудов договор и тези на трудов договор за неопределено време. Така въз основа на посочената клауза запитващата юрисдикция не може да остави без приложение разглежданите национални разпоредби.

По-нататък, що се отнася до клауза 5 от Рамковото споразумение, озаглавена „Мерки за предотвратяване на злоупотребата“, Съдът приема, че тази разпоредба не допуска национална правна уредба, която изключва прилагането към преподавателите по католическа религия на правила за санкциониране на злоупотребата с последователни СД, когато във вътрешния правен ред не е заложена никаква друга ефективна мярка за санкциониране на тази злоупотреба, което следва да се прецени от запитващата юрисдикция.

В действителност, разбира се, не е изключено секторът на публичното обучение по католическа религия да изисква постоянно съобразяване на броя на наетите в него работници с броя на потенциалните потребители, което да породи за работодателя временни нужди от назначения, а конкретната необходимост от гъвкавост в този сектор да може да обоснове — по смисъла на клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение — използването на последователни срочни трудови договори. Спазването на тази разпоредба обаче изисква да се провери конкретно дали подновяването на такива договори цели да задоволи временни нужди и дали тази възможност всъщност не се използва за задоволяване на постоянни нужди, свързани с персонала, на работодателя. В случая обаче различните СД, обвързващи ищците и техния работодател, са довели до изпълнението на сходни задачи в продължение на много години, така че може да се счете, че това трудово правоотношение задоволява постоянна нужда, което обаче трябва да се провери от запитващата юрисдикция.

Освен това, като констатира по-специално че удостоверението за годност, което трябва да притежават преподавателите по католическа религия, за да могат да преподават, се издава еднократно, а не преди всяка учебна година, което да обоснове сключването на СД, независимо от продължителността на възложените им функции, и че това издаване няма връзка с мерки, които преследват цели, свързани със социалната политика, Съдът приема, че това удостоверение не представлява „обективна причина“, която обосновава подновяването на СД по смисъла на клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение.

³ Клауза 4 от Рамковото споразумение, озаглавена „Принцип на недискриминация“, предвижда в параграф 1, че по отношение на условията за наемане на работа, работниците на срочни трудови договори не се третират по по-неблагоприятен начин спрямо работници на трудов договор за неопределено време в сходно положение, само защото имат срочен договор или правоотношение, освен ако различното третиране не е оправдано от обективни причини.

Накрая, Съдът припомня, че макар тази клауза да няма директен ефект, и следователно националният съд да не е длъжен да остави без приложение национална разпоредба, която ѝ противоречи, запитващата юрисдикция трябва да провери дали е възможно тълкуване на разглежданите национални разпоредби, което да е в съответствие с Рамковото споразумение, като вземе предвид цялото вътрешно право и като приложи признатите от последното методи за тълкуване.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☐ ☎ (+32) 2 2964106